

व्यंगितावुटितानोपतिष्ठेत् तयानिवापोनद्रष्टव्यइत्यर्थः तथा अन्यवंशजापिपाकार्थेनसंपाद्या ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ कल्माषेति चित्रवर्णीबलीवर्दपुच्छमाश्रित्यनदीतरतः सकाशात्तत्पुच्छेनतर्पणंपितरो
 जिलषन्ते युक्तेनशकटेन ॥ १८ ॥ मासार्धेअमावास्यायांरुणपक्षस्येत्युक्तेर्नात्रशुक्लादिमासोविवक्षितः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ इतिअनुशासनपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेद्विनव
 तितमोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥ द्विजातयइति दशाहादौव्रतोपेताब्राह्मणाब्राह्मणकामाययजमानस्यार्थेयदिभुंजतेतत्कथं स्वस्यव्रतलोपोवागरीयान्उतब्राह्मणस्यकामभंगोवेतिप्रश्नार्थः ॥ १ ॥
 सोमायेतिचवक्तव्यंतथापितृमतेतिच ॥ रजस्वलाचयानारीव्यंगिताकर्णयोश्चया ॥ निवापेनोपतिष्ठेतसंग्राह्यानान्यवंशजा ॥ १५ ॥ जलंप्रतरमाणश्चकीर्त
 येतपितामहान् ॥ नदीमासाद्यकुर्वीतपितृणांपिंडतर्पणं ॥ १६ ॥ पूर्वस्ववंशजानांतुरुत्वाद्विस्तर्पणंपुनः ॥ सुहृत्संबंधिवर्गाणांततोदद्याज्जलांजलिं ॥ १७ ॥ क
 ल्माषगोयुगेनाथयुक्तेनतरतोजलं ॥ पितरोभिलषन्तेवैनावंचाप्यधिरोहिताः ॥ १८ ॥ सदानाविजलंतज्ज्ञाःप्रयच्छंतिसमाहिताः ॥ मासार्धेरुणपक्षस्यकुर्या
 निर्वपणानिवै ॥ १९ ॥ पुष्टिरायुस्तथावीर्यंश्रीश्चैवपितृभक्तिः ॥ पितामहःपुलस्त्यश्चवसिष्ठःपुलहस्तथा ॥ २० ॥ अंगिराश्चक्रतुश्चैवकश्यपश्चमहानृषिः ॥ एते
 कुरुकुलश्रेष्ठमहायोगेश्वराःस्मृताः ॥ २१ ॥ एतेचपितरोराजन्नेषश्चाद्द्विविधिःपरः ॥ प्रेतास्तुपिंडसंबंधान्मुच्यन्तेतेनकर्मणा ॥ २२ ॥ इत्येषापुरुषश्रेष्ठश्चाद्दोत्य
 त्तिर्यथागमं ॥ व्याख्यातापूर्वनिर्दिष्टादानंवक्ष्याम्यतःपरं ॥ २३ ॥ इतिश्रीमहाभारतेअनुशासनपर्वणिआनुशासनिकेप०दानधर्मेश्चाद्दकल्पेद्विनवतित
 मोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १४ ॥ युधिष्ठिरउवाच द्विजातयोव्रतोपेताहविस्तेयदिभुंजते ॥ अन्नंब्राह्मणकामायकथमेतत्पितामह ॥ १ ॥
 भीष्मउवाच अवेदोक्तव्रताश्चैवभुंजानाःकामकारणे ॥ वेदोक्तेषुतुभुंजानाव्रतलुप्तायुधिष्ठिर ॥ २ ॥ युधिष्ठिरउवाच यदिदंतपइत्यादुरूपवासंपृथ
 ग्जनाः ॥ तपःस्यादेतदेवेहतपोन्यद्वापि किंभवेत् ॥ ३ ॥ भीष्मउवाच मासार्धमासोपवासाद्यत्तपोमन्यतेजनः ॥ आत्मतंत्रोपघातीयोनतपस्वीनधर्मवि
 त् ॥ ४ ॥ त्यागस्यचापिसंपत्तिःशिष्यतेतपउत्तमं ॥ सदोपवासीचभवेद्ब्रह्मचारीतथैवच ॥ ५ ॥ मुनिश्चस्यात्सदाविप्रोवेदांश्चैवसदाजपेत् ॥ कुटुंबिकोधर्मकामः
 सदास्वप्नश्चमानवः ॥ ६ ॥ अमांसाशीसदाचस्यात्पवित्रंचसदापठेत् ॥ क्रतवादीसदाचस्यान्नियतश्चसदाभवेत् ॥ ७ ॥
 वेदोक्तंयागांगभूतंव्रतंतेनरहिताःकामकारणेइच्छयाहेतुनाभुंजानाःभोजनंकुर्वन्तुनाम येतुव्रतोपेताभुंजतेतेलुप्तव्रताभवन्ति तेषांव्रतलोपप्रायश्चित्तंचातपतीष्टिरूपंकर्तव्यंभवति इतरस्यालाभेव्रतवंतोपिभुक्त्वा
 प्रायश्चित्तंकुर्वीरन्तुश्राद्धंलुंपेरन्तिनिभावः ॥ २ ॥ तपस्विनःपात्रत्वमुक्तंतत्रतपसोरूपंपृच्छति यदिदमिति ॥ ३ ॥ आत्मतंत्रंशरीररूपंकुटुंबरूपंवातदुपघाती ॥ ४ ॥ त्यागस्येति दानंवेदजपश्चपरमंतपइति
 श्लोकद्वयार्थः ॥ ५ ॥ अस्वमःस्वधर्मेजागरूकः ॥ ६ ॥ ७ ॥